

τούς ἀποφεύγει, ὅπως ὁ ἀσπροντυμένος ἕνα καπνοδοχοκαθαριστή!

Ἐγὼ τοῦλάχιστο θὰ φυλάγουμε ἀπὸ δὲ καὶ πέρα νὰ τοὺς πάρω ἀπὸ κοντὰ τοὺς ἐπίσημους καὶ ἀνυπεύθυνους, καπνοδοκαθαριστάδες τοῦ Ἑλλ. Κράτους, ὅσο κι ἂν ἤθελα νὰ φορῶ μαῦρα ἀπὸ τὴ μεγάλη μου λύπη γιὰ τὴ μαύρη τους ψυχὴ!

Μὲ ὅλη μου τὴ βαθεῖα ἀπογοήτευση, ὅμως δὲ θὰ πᾶψω νὰ ὑπηρετῶ τὰ ἀληθινὰ συμφέροντα τοῦ Ἑλλ. ἔθνους ὅσο μπορῶ καλύτερα, ἂν κι ὅχι τοῦ Ἑλλ. ἔθνους τοῦ ἐνεστώτος, ὅμως τοῦ Ἑλλ. ἔθνους τοῦ μέλλοντος! Ἐνὸς μέλλοντος ποῦ θὰ εἶναι καθαρισμένο ἀπὸ κάθε Βυζαντινὴ μοῦχλα τοῦ νοῦ καὶ τῆς ψυχῆς! Τότε θὰ φανῇ, ποιοὶ εἶναι οἱ σωστοὶ προδότες καὶ ποιοὶ οἱ σωστοὶ εὐεργέτες!

Παρατηρῶ ἀκόμα ὅτι τὰ παραπάνω «ξεγυμνώματα» ἔγιναν σύμφωνα μὲ τὴν ἀρχὴ τοῦ γερμανικοῦ ρητοῦ «μετὰ τὸν μαρτύρων στόματα βγαίνει παντοῦ ἡ ἀλήθεια». Κ' οἱ δύο μάρτυρές μου εἶναι ὁ κ. Κ. Χατζόπουλος στὸ Μόναχο καὶ ὁ κ. Ἀντωνανάκης στὴ Λειψία. Αὐτοὶ θὰ εἶναι πρόθυμοι, πιστεύω νὰ ἐπικυρώσουν τὴν ἀλήθεια τῶν λεγομένων μου σὲ ὅποιον τοὺς τὴ ζητήσει.

Λειψία—Κόννεβις 15 Ἀπρίλη 1908.

Dr KARL DIETERICH

ΗΛΙΟΣ ΒΓΑΙΝΕΙ

Νῦν ἔργων τὸν Ἑρωτα,
ΘΕΟΚΡΙΤΟΣ III—18

*Ἐφές σου τὸ παράγγειλα σ' τὸ ματαλέω καὶ τώρα
Νὰ μὴ μὲ τυρανῶς...

Τί τὸ ματρί σου παρακάς καὶ ροβολᾷς στὴ χώρα
κι ἀπὸ τὴν πόρτα μου περνᾷς;

*Ἄν κάποιε σὲ τήραξα καὶ σοῦκρινα πὼς εἶσαι
πρότιος στὴ λεβεντιά—

ἄλλοῦ βάλ' τὴν ἀγάπη σου, ἄλλοῦ τὰ δίχτια στήσε
καὶ ξεχασέ με πιά....

Βαρὺ χειμῶνα μέσα μου στὰ περασμένα χρόνια
εἶχα βαλτό.

Τὸ στοριόμα σου εἶτανε πὰ στῆς καρδιάς τὰ χιόνια
ὠϊμέ! γραφτό.

Ἄν ξέρω ἂν εἶδον πόθος μου κι ἀγάπη, ποῦ πεθαίνει
τὴ πάλωσε,

μὰ ὅλα τὰ περασμένα μου ξέρω μόνο πὼς βγαίνει
ἔξ' ἑνὸς ἡλίου βγαίνει
ποῦ τάλωσε....

ΡΗΓΑΣ ΓΚΟΛΦΗΣ

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ ΓΙΑ ΜΙΜΗΣΗ (*)

Στὶς 10 τοῦ Φλεβάρη ἀλὰ Φράγκα, πάνω στὰ νιάτα τοῦ καὶ τὴν τόση γλύκα τῆς ζωῆς, τριαντατέσσαρω χρονῶ παληκάρι, παράδωκε τὸ πνέμα στὸν Προφήτη, μίσεψε γιὰ τὸ αἰῶνιο του ταξίδι, ὁ ξανθὸς ἐρωτάρης τῆς Ἀγίας Λευτεριάς, ὁ ἀκούρατος κυνηγητῆς ἐνοῦ πανώριου ὄνειρου, ὁ Ρήγας Φεραῖος τῶν Αἰγυπτίων Μουστάφα Πασσᾶς Κάμελ.

Παιδί μὲ θέληση καὶ πατριωτισμὸ ἄμετρο, δὲν ἄφισε στὴ φτώχεια του νὰ τονέ γονατίσῃ, μὰ μὲ τὴν ἐπιμονή, τὴν ὑπομονή καὶ τὴν ἀδιάκοπη μελέτη κατόρθωσε νὰ τὴ νικήσῃ, νὰ τὴν ξαπλώσῃ χάμω, καὶ πατώντας πάνω τῆς νὰ κηρύξῃ στὸν κόσμον, πὼς μὲ τὴν ἐπιμονή καὶ ἀληθινὴ μελέτη ὅλα κατορθώνονται, ἀρκεῖ κανεὶς νὰ θέλῃ.

Μεγάλοι πατριῶτες του, ὅχι βέβαια ἀπὸ τὸ ἰνῶφι τῶν Σεβαστόπουλων, μὰ ἀπὸ κάποιο ἄλλο ἄγνὸ κι ἀνείπωτο, πατριώτες προοδευτικοὶ ποῦ λαχταροῦν καὶ θέλουν νὰ καμαρώσουν ὅσο τὸ γληγορότερο τὴν πατρίδα τοὺς λεύτερη καὶ φωτοδότρα, δὲν τὸν ὑποχρέωσαν νὰ τοὺς ζηγᾷ τὸ Κοράνιο καὶ τοὺς σαρακοφαγομένους παλιούς τοὺς γραφιάδες καὶ ποιητές, μὰ τὸν ἄφηκαν λεύτερο, τονέ θέλησαν κάτι πιὸ μεγάλο, τὴν πόθησαν κήρυκα καινούργιας θρησκείας, νέων ιδεῶν.

Σὰν τὸν εἶδαν ἔτσι ξυπνὸ καὶ καματερό, τὸν συνέτρεξαν σ' ὅτι τοὺς χρειάζονταν, τονέ σπούδαξαν στὰ ἐδῶ σχολεῖα, τὸν ἔστειλαν στὴν Εὐρώπῃ νὰ τελειοποιηθῇ, καὶ τὸν ἄφηκαν νὰ τραβήξῃ τὸ δρόμο του μόνος, ἐλεύθερος πάντα ὅπου ἤθελε, σ' ὅτι εἶχε κλίση καὶ ὅπως ἔκρινε καλλίωτερο. Ἡ λευτεριά γεννᾷ τὴ Λευτεριά.

Ὅλως διόλου ἀντίθετα σ' ὅτι κάνουμε ἡμεῖς, ποῦ σὰ θὰ στείλουμε καμμιά φορὰ κανένα ὅζω ἀπὸ τὰ στενὰ σύνορά μας, ἔχτος ποῦ θὰ στείλουμε κείνον ποῦ θὰ διαθέσῃ τὰ πιὸ θεμιτὰ κι ἀθέμιτα μέσα κι ὅχι ποῦ ἔχει τὴν ἀξία, τὴν χαράζουμε καὶ τὸ δρόμο, τονέ δένουμε κοντὰ σὲ μιὰ ἐπιστήμη, ἀδιάφορο ἂν ἔχῃ κλίση ἢ ὅχι, καὶ τοῦ λέγουμε: «αὐτοῦ θὰ μείνης, αὐτὸ θὰ μάθῃς καὶ σὰ μὲ τὸ καλὸ γυρίσης, σ' αὐτὴ τὴ θέση θὰ σὲ διορίσουμε, αὐτὸ τὸ κόκκαλο θὰ σοῦ δόσουμε νὰ γλύφῃς καὶ σὺ ἀπὸ τὴν Ψωροκώσταينا, σחרνώνοντας τὰ γονικά μας».

*) [Σημ. τοῦ «Νουμά».] Τὸ ἄρθρο αὐτὸ μᾶς εἶχε σταλθεῖ ἀπὸ τὸν καὶρὸ μὰ ὄργησε νὰ τυπωθεῖ γιατί εἶχαν ἄλλα σειρά

Ἐφυγε τὸ καλὸ παιδί γιὰ τὴν Εὐρώπῃ καὶ νὰ αὐτὸ τώρα μονάχο του, δίχως καμμιά ἐπιτήρηση, αὐτεξούσιο, ἀνάμεσο σὲ χίλιες δυὸ Σειρήνες τῆς νύκτος καὶ ὁμορφιάς, σὲ τόσα τῆς ζωῆς θέλητρα, λεύτερο νὰ ρυθμίσῃ τὰ βήματά του ὅπως αὐτὸ γνώριζε καὶ προτιμοῦσε καλλίτερα. Νᾶταν κανένας δικός μας, σίγουρα πὼς θὰ προτίμαγε τὶς μύρες καὶ τὰ καφεσαντάν, τὶς γυναῖκες καὶ τὰ χαρτιά, γιὰ νὰ γυρίσῃ ὕστερα ἀπὸ λίγα χρόνια μὲ λίγα μπορντελίστικα Γαλλικά, γιὰ Εγγλέζικα, μὲ ἀλαφριές καὶ σαλατοποιημένες ιδέες, καὶ μὲ ξοανιὰ ἐμετική. Δὲν ἔκαμε ὅμως ἔτσι, δὲν ἐξευτέλισε τὴν ἱερὴ καὶ ἁγιοσκοπὸ τῶν πατριωτῶν του. Γράφτηκε στὰ καλλίτερα Πανεπιστήμια, παρακολούθησε τὶς παραδόσεις τῶν καθηγητῶν του, ἔχυσε τὰ μάτια του στὴ μελέτη, ζήτησε καὶ ἐπέτυχε τὴ γνωριμιὰ τῶν καλλίτερων, ἔδωκε δημόσιες διαλέξεις, μίλησε γιὰ τὸ δικαίωμα τῆς πατρίδας του, ἐξιστόρησε τὰ δεινὰ τῆς σκλαβιάς, δάκρυσε στ' ἄκουσμα τῆς Λευτεριάς, καὶ μὲ λίγα λόγια, ἔκαμε ἕνα ἀμουστακό μαθητοῦδι αὐτό, πρὶν περσότερα ἀπὸ ὅ,τι ἔπρεπε νὰ κάμουν, κι ὅμως δὲν κάνουν, σὲ δόξες καὶ παρασημα τρανοὶ μας πρεσβευτάδες.

Γύρισε ὕστερα στὸν τόπο τῆς γέννησής του τὸ τί κατόρθωσε εἶναι εὐκολὸ νὰ ξεχωρίσῃ κανεὶς στοὺς σημερινούς συντοπίτες του, στὴ φυγὴ τοῦ Κρόμερ, στὴ νέα πολιτικὴ τῶν Ἑγγλέζων. Οἱ σημερινοὶ Αἰγύπτιοι δὲν εἶναι οἱ Αἰγύπτιοι ὡς ἄλλοτε, τὰ φλογερὰ του ἄρθρα στὴ «Λήουα» καὶ «Stendart Egyptian» καὶ τὴν «Egyptian Standert» τοὺς ἀνοῖξαν τὰ μάτια, τοὺς φώτισαν τὴν ψυχὴ καὶ τὸ πνέμα, τοὺς ἔκαμαν νὰ αἰστανθοῦν τὸν ἀνθρωπισμὸ καὶ τὸν ἐθνισμό τους, καὶ τὸ δημιουργημὰ του τὸ κόμμα τῶν Νασιοναλιστῶν, ἀνάγκασε τὴν Ἀγγλίαν νὰ σκέφτεται σοβαρώτερα γιὰ τὴν ἐπικράτησίν της στὴν κοιλάδα τοῦ Νείλου.

Ὅλα ὅμως αὐτὰ γιὰ νὰ κατορθωθοῦν τόσο ἐνῶρίς, σὲ τόσο μικρὸ χρονικὸ διάστημα, χρειάζονταν αὐτοθυσία καὶ ταπεινότη, προτερήματα ποῦ πολὺ ὀλίγους καὶ σήμερα στολίζουν. Ἐνας ἀπὸ αὐτοὺς τοὺς ὀλίγους εἶταν κι ὁ Μουστάφα Πασσᾶς Κάμελ. Εἶχε ὅλα τὰ προσόντα κι ὅμως ποτέ δὲν ἐζήτησε δημόσια θέση, σὰν καὶ τὰ δικὰ μας τὰ κοπρόσκυλα, στὶς δημοσιογραφικὲς του συζητήσεις ποτέ δὲν κατέθηκε σὲ προσωπικά. Πάντοτε λάτρης μιᾶς ιδέας, γιὰ τὴν ιδέα ἀγωνιζόταν, καὶ μπρὸς

ΙΣΤΟΡΙΚΑ ΞΕΓΥΜΝΩΜΑΤΑ*)

§ 11

Ἡ πολιτικὴ τῆς Ρουσίας.

Πρῶτος μᾶς πῆρε στὸ λαϊκὸ τοὺς ἀπὸ τοὺς νέους μας καλοθελητάδες, τοὺς Βορεινοὺς, ὁ Μέγας ὁ Πέτρος. Ἡ πολιτικὴ του εἶτανε ἀπλὴ καὶ μεγάλη. Νὰ καταργηθῇ τὸ Ὄθωμανικὸ Κράτος γιὰ ὄφελος τῆς Ρουσίας. Τὴν πολιτικὴ αὐτὴ φάνηκε σὰ νὰ τὴν ἀλλάζανε κάπως μερικοὶ τοῦ διαδόχου, σὰ νὰ τὴν ἔκαμαν κάτι πιὸ ἀβέβαιη, πιὸ σκοτεινὴ, καὶ στὴν ἀπανωσιὰ πιὸ αὐταπάρητη. Ἡ βάση ὅμως ἔμεινε πάντα ἡ ἴδια.

Ἀκολουθώντας ὁ Μέγας Πέτρος τὸ παράδειγμα τῶν παλιῶν μας φίλων, ἄρχισε, ἀμὰ τᾶβαλε μὲ τοὺς

*) Ἡ ἀρχὴ τοῦ στὸν ἀριθ. 281.

Τούρκους, νὰ ψαρεύῃ ραγιαδικὴν συδρομὴ ἀπὸ Σλάβους, ἀπὸ Ἀρβανίτες καὶ ἀπὸ Ἑλληνες, παρακινώντας τοὺς μὲ προστατευτικὰ καὶ μὲ θαρρετικὰ λόγια, καὶ λέγοντάς τοὺς νὰ μὴ νοιάζονται, αὐτοὶ θὰ εἶναι μαζί τους πάντα.

Ὡς τόσο ὑπαρχαν καὶ τότες καὶ κατόπι μερικοὶ ποῦ πιστεύανε πὼς τῆς Ρουσίας οἱ σκοποὶ δὲν εἶτανε ὁλότελα ἐγωϊστικοί, ποῦ ἐλπίζαν πὼς ἀλήθεια λογαρίαζε ἡ Βορεινὴ ἐκείνη Δύναμη νὰ ξανασυστήσῃ εἶδος Βυζαντινὴ Αὐτοκρατορία. Τῆς ἀπελπισίας ἐλπίδας, ποῦ σήμερα ἄλλο αἶσθημα δὲ μᾶς φέρνουνε παρὰ λύπη βαθεῖα. Τοὺς πιώτερους ὅμως δικούς μας ζήτημα δὲν εἶναι πὼς, ὅσο κι ἂν τὰ μασσοῦνε οἱ ἱστορικοὶ μας, λίγο τοὺς ἔμελε τότες ἂν κατέβαινε νὰ ριζώσῃ γιὰ πάντα στὰ μέρη μας ὁ Ροῦσος, σώνει νὰφευγε γιὰ πάντα ὁ Τούρκος. Μάλιστα τοὺς φαινότανε πολὺ φυσικὸ καὶ εὐλογημένο πρᾶμα, ἀφοῦ ὀρθόδοξος πάντα ὁ Ροῦσος. Κ' ἔτσι τοὺς γαργαλίζανε τοῦ Μεγάλου Πέτρου τὰ λόγια.

Ἀρωτήστε τὸν ἱστορικὸ ποῦ ἀκολουθαίμε, θὰ σᾶς πῇ ἀμέσως πὼς τὸ ἔθνος τονέ θεωροῦσε πάντα τὸ Ροῦσο σύμμαχο, ὅχι μελλούμενο κυρίαρχό του. Πηγαίνει μάλιστα καὶ κάτι πιὸ μακριά, ἐπειδὴ πασχίζει νὰ μᾶς πείσῃ πὼς ἂν ἡ Δυτικὴ ἡ Εὐρώπη μᾶς

μελετοῦσε πιὸ προσεχτικὰ, θὰ παρατηροῦσε τὴν ἀλλαγὴ ποῦ ἦρθε στὸ φρόνημά μας, καὶ θάνοιθε πὼς ἀπὸ τὴν ἀρχὴ τοῦ δέκατου ὀγδοοῦ αἰῶνα γιὰ ἀνεξαρτησία μονάχα πολεμήσαμε.

Ἡ ἀλήθεια εἶναι πὼς τὸ ἔθνος σηκώνονταν τώρα περσότερο μὲ παρακλήσεις καὶ μὲ ταξίμματα, καὶ λιγώτερο μὲ τὰ στρατολογικὰ συστήματα ποῦ τοῦ ἐφαρμόζανε ἄλλοτε οἱ Βενετοὶ στὶς ἀπανωτές καὶ συχὰ τυχερές ἐκστρατεῖες τοὺς. Ἄν ὅμως εἶχαμε τέτοιες ἐκστρατεῖες καὶ τώρα, ἂν κυρεῖσαν τίποτες κάστρα οἱ Ροῦσοι καὶ τὰ κρητούσαν, θὰ βλέπαμε ἂν ἀλλάζαν: στ' ἀλήθεια κάφκαλα οἱ δικοὶ μας, ἂ θὰ πολεμοῦσαν δηλαδὴ τοὺς Ροῦσους γιὰ νὰ τοὺς βγάλουν ἀπὸ τὰ Κάστρα καὶ νὰ τὰ πάρουν αὐτοὶ νὰ γενοῦν ἀνεξάρτητοι. Αὐτὰ ὅλα τὰ μελετοῦσε, θαρροῦμε, ἡ Εὐρώπη πολὺ πιὸ προσεχτικὰ ἀπὸ τὸν ἱστορικὸ μας. Ἄν τὸ ἔθνος φώναζε ἢ ὅχι «Ἀνεξαρτησία» ἂν ἐνοιθε μάλιστα τί θὰ πῇ «Ἀνεξαρτησία», αὐτὸ ἔς μείνῃ γιὰ συζήτησι ἀκαδημαϊκὴ. Ὁ λόγος εἶναι ἂν τὸ ἔθνος, ἢ καλλίτερα ἂν οἱ ἀρχηγοὶ του, πιστεύανε πὼς θάξινονόμασαν ἀπὸ ξένῃ καὶ ἀπὸ φιλόδοξῃ Δύναμει τέτοιο μεγάλο καλὸ. Ἀς γυρίσουμε ὅμως στὸ Μέγα Πέτρο.

Τὶς εἰκοσιτρεῖς τοῦ Μάρτη 1711 ἔβγαλε τὴν